

Opbrengst startbijeenkomst P+R/Vissersterrein op 18 april 2023

Achtergrond

Het stationsgebied Nijmegen verandert de komende jaren volledig. Het gebied wordt een bruisende en hoogwaardige verblijfsplek. We maken dit knooppunt toekomstbestendig; reizigers reizen gemakkelijk van en naar plaatsen in en buiten de regio. Een nieuwe entree aan de westzijde bedient de bewoners uit Nijmegen-West. En de centrumzijde van het station wordt vernieuwd voor voetganger, fietser en ov-reiziger. De nieuwe stationsomgeving biedt ruimte voor wonen, werken, reizen en ontspannen. Er komen ca. 2.000 woningen, een nieuw hotel, horeca, kantoren en culturele en maatschappelijke voorzieningen.

Gedurende de bouw zal er langdurige hinder zijn, maar uiteindelijk veranderen station en omgeving naar een toekomstbestendig geheel.

Een deel van deze ontwikkelingen gaat over het P+R/Vissersterrein.

Op 18 april 2023 heeft op het stadhuis een participatiebijeenkomst plaatsgevonden met belanghebbenden over het P+R/Vissersterrein. Dit zijn onder andere de (direct) omwonenden, ondernemers, wijkraden, woningzoekenden en belangenverenigingen in en rondom het gebied. We vinden het belangrijk om betrokkenen tijdig en actief te betrekken in de ontwikkelingen.

Het doel van de participatie is het opstellen van het concept-ambitiedocument voor het P+R/Vissersterrein. Om te toetsen welke ambities (ideeën/suggesties) en oplossingsrichtingen buurtbewoners en andere belanghebbenden hebben, raadpleegden we de omgeving.

Raadplegen houdt in dat de gemeente zorgt dat belanghebbenden bepaalde inhoudelijke inbreng kunnen geven over een ontwikkeling. Hiervoor was de gelegenheid tijdens de bijeenkomst van 18 april 2023. Ook konden mensen tot 2 weken na de bijeenkomst per mail inbreng sturen.

Over de ontwikkeling van het gebied is de gemeente in gesprek met de eigenaren van beide terreinen en het naastgelegen talud: Vissers Meubelen en NS, en ProRail. Het traject bevindt zich in een vroege fase, de zogenaamde **verkenningsfase**. We onderzoeken op dit moment hoe de locatie zich leent voor nieuwbouw (wonen, werken en voorzieningen) en meer groen. De ambities voor het gebied worden verzameld en gekeken wordt naar oplossingsrichtingen voor dilemma's. Er wordt nog niet ingezoomd op detailniveau.

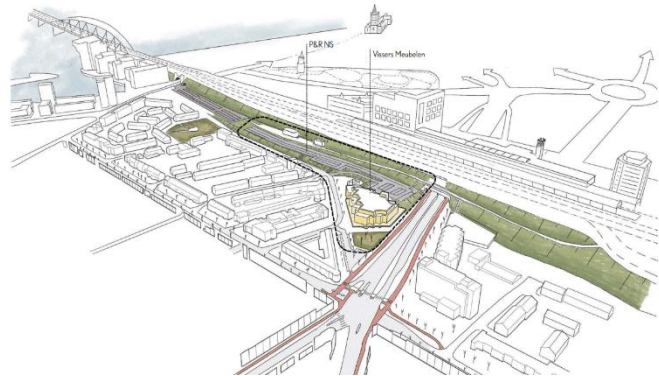
Aan het einde van de verkenningsfase beslissen de bestuurders en projectpartners welke oplossingen worden uitgewerkt in de volgende fase: de planvorming. Naar verwachting start de planuitwerking najaar 2023.

Leeswijzer

Het programma van de avond was zo opgezet dat er ruimte was om zowel informatie met zijn allen te delen als op een informele, toegankelijke manier met bezoekers in gesprek te gaan over de ambities en mogelijke oplossingen voordilemma's.

Dit verslag bestaat uit 5 onderdelen:

- A. Beschrijving startbijeenkomst/werkvorm;
- B. Rode draad opbrengst aan de thematafels;
- C. Impressie-tekening per thematafel;
- D. Puntsgewijs overzicht van de inbreng per thematafel;
- E. Wat vonden de aanwezigen van de avond?
- E. Hoe gaan we verder?

A. Beschrijving startbijeenkomst

Participatie in de verkenningsfase - raadplegen omgeving op ambities en mogelijke oplossingen voor dilemma's

We vinden het belangrijk om de betrokkenen, die kennis hebben over en behoeften hebben voor het gebied, op tijd en actief te betrekken bij de ontwikkelingen. Dit zijn onder andere (direct) omwonenden, ondernemers, het omgevingsberaad Westerkwartier, wijkvereniging Ons Waterkwartier, woningzoekenden en belangenverenigingen in en rondom het gebied. De aanpak voor het behoud en opbouw van een duurzame relatie staat beschreven in het participatieplan dat te vinden is op MijnWijkPlan.

Omdat we nog in de verkenningsfase zitten, vragen we aan omwonenden en andere betrokkenen om met ons mee te denken over hoe we dit gebied kunnen vernieuwen en verbeteren. Wat zijn de kansen, ideeën en mogelijke oplossingen voor dilemma's?

Hiervoor is de startbijeenkomst op 18 april jl. georganiseerd.

De uitnodiging voor deze avond is op 6 april naar zo'n 3.000 adressen in Nijmegen West gegaan. 65 mensen hebben zich aangemeld.

Het programma van de avond was als volgt:

- 19.00 uur Inloop met koffie en thee
- 19.15 uur Korte algemene (plenaire) presentatie
- 19.30 uur Gespreksronde 1 in groepen
- 20.20 uur Gespreksronde 2 in groepen
- 21.00 uur Afronding met hapje en drankje
- 21.30 uur Einde

Plenaire deel

In de gegeven presentatie werd kort stilgestaan bij het stationsgebied en de projecten die daar binnen vallen. Voorts werd ingezoomd op de locatie P+R/Visser's. Er was ruime aandacht voor de aanleiding, de fasering, de dilemma's in het gebied en de kaders waaraan voldaan moet worden en wat dat betekent voor de participatie.

Centrale uitgangspunten (uit omgevingsvisie Nijmegen), zijn:

- Intensieve verstedelijking aan de Tunnelweg vlak bij de westentree van het station;
- Ruimte voor de Groene Corridor realiseren langs het spoor met ambitie waar mogelijk park met verblijfsfuncties;
- De samenhang met aanliggende projecten (Vijfknoop, Hezelpoort, Westentree station).

Dilemma's die hierbij spelen zijn:

- Inpassing P+R en overig parkeren
 - Faciliteren klant ov versus ontmoedigen auto in stadscentrum;
 - Ambitieniveau parkeernormering in relatie tot buurt; dat betekent dat gekeken wordt hoeveel parkeren er toegestaan wordt op de nieuwe locatie kijkend naar de parkeerdruk en de parkeerbehoefte in de buurt
 - Centruumniveau (wat is dit) of autovrij complex, voorziening voor buurt?
- Bouwvlak/hoogte en programma intensieve verstedelijking
 - Hoe groot en hoog mag bouwvlak aan de Tunnelweg worden? Bouwen in groen?
 - Mix wonen, werken, voorzieningen (incl. park, parkeren)

Na de presentatie was er ruimte voor vragen. Vervolgens werd het gezamenlijke deel afgesloten met een toelichting op de spelregels, het verloop van de gespreksrondes.

Gespreksrondes aan de thematafels

Tijdens de gespreksrondes gingen aanwezigen per thema met elkaar in gesprek over de kansen en oplossingsrichtingen in het gebied.

Dit deden we aan de hand van vier thema's:

Tafel 1 P+R en Parkeren

Tafel 2 Bouwvlak nieuwbouw en functies

Tafel 3 Openbare Ruimte en Groen

Tafel 4 Leefbaarheid

Eén gespreksronde duurde 40 minuten, daarna was er een wissel. 20 minuten voor de kansen (bedrukte stickers en gele post-its plakken op een kaart van het gebied) en daarna 20 minuten voor de oplossingsrichtingen (roze post-its) op de kaart van het gebied.

Deelnemers konden zich voor maximaal twee thematafels aanmelden. Op deze wijze was er voldoende aandacht voor de brede groep stakeholders die we uitgenodigd hadden en om mensen goed te horen. Aan het eind van de avond werd alle input verzameld.

Er liep een tekenaar in de zaal die meekeek en meeluisterde met als doel om wat genoemd werd door de deelnemers te visualiseren, te tekenen. De tekeningen zijn opgenomen bij onderdeel C.

B. Rode draad opbrengst aan de thematafels

Samenvatting

We hebben deze samenvatting gemaakt door alle ideeën en oplossingen voor dilemma's goed te lezen en rubriceren. Daarbij hebben we gekeken naar wat vaker is gezegd en waarop door deelnemers nadruk is gelegd. We hebben de inbreng geordend langs twee lijnen:

- Ideeën/kansen: Welke ideeën en suggesties springen eruit? Wat is er veel genoemd aan toevoegingen. Wat zouden we in de plannen moeten behouden of versterken?
- Oplossingsrichtingen voor de dilemma's: de opdracht is complex, omdat er een opgave voor Nijmegen ligt om woningen toe te voegen, omdat veel mensen geen (goede/passende) woning hebben. Daarnaast wil Nijmegen klimaatgevolgen tegengaan en functies in de nabijheid van het station realiseren om optimaal te profiteren van de nabijheid van het Openbaar Vervoer en het autogebruik terug te dingen. Daarnaast hecht de stad waarde aan de inbreng van omwonenden en belanghebbenden, maar moet de ontwikkeling ook haalbaar en betaalbaar zijn voor Nijmegen en de grondeigenaren. Dat betekent dat niet alles kan en niet alles mogelijk is.

Per thematafel wordt hieronder de strekking van wat ingebracht is verwoord:

TAFEL 1 P+R EN PARKEREN

Stimuleer het gebruik van deelauto's net als het ov. Dat vermindert de nu al hoge parkeerdruk in de wijk. Parkeer uit het zicht, ondergronds of onder een groen dak, was een veel gehoorde wens. Zo blijft er veel ruimte voor groen over. Hoe minder auto's hoe minder P+R terrein nodig is. Er staan niet veel auto's nu op het P+R parkeerterrein, maar er is voor de NS wel een P+R terrein nodig: mogelijk kunnen de P+R plaatsen dubbel gebruikt worden?

Het P&R-terrein moet een aantrekkelijk park worden waarbij het belangrijk is dat er sociale controle is (avonds afgesloten... overdag open?). Er kan wel een P&R maar veel kleiner en bij voorkeur gecombineerd met de nieuwe ontwikkeling Vissers.

Maak de ontsluiting van de P+R zo dicht mogelijk nabij de "Vissersallee".

TAFEL 2 BOUWVLAK NIEUWBOUW EN FUNCTIES

Aan de tafel van bouwvlak en functies werden discussies gevoerd. Hier waren de dilemma's ten aanzien van waar bouwen in de hoogte in relatie tot de omgeving het hevigst en waren de verschillen het grootst ten aanzien van de invulling met welke functies. Dit is logisch aangezien de belangen van de huidige bewoners, die nu wonen in een rustige groene laagbouwbuurt, moeilijk samengaan met de stedelijke behoefte aan woningen en de stedelijke opgave om werk en maatschappelijke functies te realiseren in nabijheid van het station.

Bewoners uit de aanliggende straten zien het liefst dat zo min mogelijk bebouwing wordt toegevoegd, en zo laag mogelijk. Vanuit een wat breder perspectief geven omwonenden over het algemeen een voorkeur voor hoogbouw zo dicht mogelijk op het station/de Tunnelweg in relatie tot het open en groen inrichten van de rest van de locatie. Daarbij dient in hoogte richting bestaande bebouwing aansluiting te worden gezocht en ook worden zichtlijnen richting het station door enkelen als belangrijke te handhaven kwaliteit genoemd. Als belangrijke kans werd door verschillende bewoners opgemerkt, dat als er toch sprake is van hoogbouw, dat dit dan ook met een bijzondere architectonische, in het bijzonder groene uitstraling (daken en balkons) gepaard moet gaan. Als

alternatief voor hoogbouw werd lager bouwen over de gehele locatie (maximaal 4 lagen), voor wonen in het groen, ook door een aantal bewoners en belanghebbenden als goede optie genoemd.

De kans werd genoemd om met het toevoegen van bebouwing iets te doen aan het huidige probleem van sociale veiligheid rondom het station. Door functies toe te voegen komen er meer ogen op straat. Door velen wordt woningbouw als belangrijke functie genoemd, waarbij de druk op verkeer en parkeren zo min mogelijk toeneemt. Doelgroepen die het meest worden genoemd zijn studenten en ouderen, die kleiner behuist zijn. Behalve woningbouw werden door aanwezigen ook functies genoemd die iets toevoegen aan de sfeer en gezelligheid in de buurt, zoals de Lindenberg en een sportvoorziening. Een enkeling noemt scholen en gezondheidsvoorzieningen. Over ruimte voor werkgelegenheid, horeca en winkels waren de meningen verdeeld.

TAFEL 3 OPENBARE RUIMTE EN GROEN

Vrijwel alle bewoners aan de tafel van groen en openbare ruimte gaven aan voorstander te zijn van een sterk groene invulling van het P+R/Vissers gebied. De huidige zorgen van de bewoners gaan met name over de overlast van daklozen en hangjongeren en over het klimaat. Het P+R-terrein kan een aantrekkelijk park worden, als er sociale controle is ('s avonds afgesloten... overdag open?).

De bewoners gaven aan dat in het park ruimte moet zijn voor biodiversiteit, maar dat verschillende functies ook kunnen bijdragen aan de sociale veiligheid in het park, ook 's avonds. Een kiosk, oude treinstellen, een koffietent, muziek en sportroutes en aandacht voor kunst en geschiedenis werden als ideeën genoemd.

Ook werden er verschillende ideeën genoemd voor het tegengaan van de klimaat gerelateerde problemen. Bijvoorbeeld wadi's en half verharding tegen wateroverlast en het aanplanten van extra groen om hitte-eilanden tegen te gaan. Bewoners gaven ook aan graag iets met water te zien in het park of omgeving.

Naast ruimte voor de groene corridor is een must voor veel bewoners ook 'groen' en duurzaam bouwen. Daarmee wordt bedoeld groene gevels, groene balkons en veel groen tussen de bebouwing door.

TAFEL 4 LEEFBAARHEID

Bewoners vragen aandacht voor (sociale) veiligheid, het tegengaan van verloedering en afval. De sociale cohesie kan vergroot worden door delen van de openbare ruimte in gebruik aan bewoners te geven (net zoals nu bij de moestuin). Ook moeten er oplossingen komen voor (geluids-)overlast. Om het gebied leefbaar en veilig te houden zien deelnemers oplossingen in onder meer een aantrekkelijk en groen ingericht gebied, waar het goed vertoeven is met mogelijkheden voor sport, spel, zitgelegenheid, lichte horeca, moestuin, kunst en culturele activiteiten. De Lindenberg heeft interesse om zich hier te vestigen en ook een programma in de groene corridor aan te bieden. Bij sommige bewoners is er de behoefte om meer ontmoetingsplekken te realiseren die de sfeer/gezelligheid verhogen (al dan niet met horeca), ook voor jongeren. Meer reuring zorgt voor meer "ogen op straat" en dus meer sociale veiligheid.

Oplossingsrichting zou kunnen zijn om het parkeren (ook van NS) te combineren met de ontwikkeling van Vissers of naast het talud te realiseren met een groen dak als onderdeel van de groene corridor. Vergroening kan ook zorgen voor minder opwarming van deze plek in de stad. Grootste zorg van direct omwonenden is dat de hoogte van de nieuwbouw zorgt voor schaduw en/of inkijk. Het liefst ziet men dat de bouwhoogte grenzend aan de bestaande bebouwing, niet hoger wordt dan het huidige gebouw van Vissers.

C. Impressie-tekening per thematafel

Op de volgende vier pagina's staan de tekeningen.

GESPREKSTAFELS
HERONTWIKKELING
P+R EN VISSERS
TERREIN 10 APRIL 2023

P+R & PARKEREN

ER IS NOG GENOEG
CAPACITEIT. NU STAAT
DE P+R VEELAL LEEG

P+R WEL
BELANGRIJK

ER IS NU VEEL
OVERLAST. HET
IS EEN AFWERK-
PLEK EN ER IS
'HANDEL'

REUKING

GEbruik P+R

WENS: **DUBBEL GEBRUIKEN**
OVERDAG VOOR REIZIGERS
'S AVONDS BU PARKEREN VOOR
RESTAURANTBEZOEK

DAT MINIMALISEREN
DOOR MEER REUKING

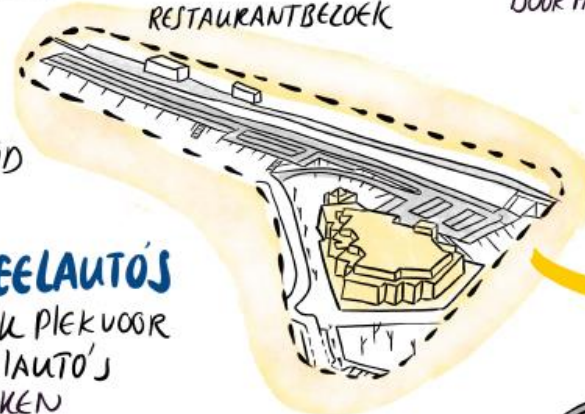
EN HET HEK
WEG VOOR DE
GROENE CORRIDOR

KOMT ER NIET VEEL
MEER TOESTROOM
DOOR GEBRUIK VAN
APPS?

LIFT NAAR
HET STATION
VOOR DE
TOEGANKELIJKHEID

IK HEB AL
WAT
VOORWERK
GEDAAN

Tips

2 A4 MET
TIPS!

BV. MET GROENE HEUVELS EROP

PARKEREN UIT HET ZICHT

DEELAUTO'S

OOK PLEK VOOR
DEELAUTO'S
MAKEN

MINDER AUTO'S

HOE MINDER AUTO'S
HOE BETER!

BETAALD PARKEREN

UITBREIDEN
ZODAT HET
MINDER
DRUK IS

TE KOOP
AUTOLOOS

TE HUUR
AUTOLOOS

GESPREKSTAFELS
HERONTWIKKELING
P+R EN VISSERS
TERREIN 18 APRIL 2023

BOUWVLAK, NIEUWBOUW & FUNCTIES

DOE DIE 200 P+R
PLAATSEN MAAR
ONDER DE GROND

P+R BIJFT
WEL NODIG
OF TEGEN
HET TALUD
AAN

PARKEREN

BETAALD PARKEREN
HELPT WEL
ZIC JE BV OP DE
KONINGINNEVAAN

JE KUNT NU
AL NIET PARKEREN
IN DE WYK...

GEEN PLEK...
IK RIJD NOG
EEN RONDE

EN DEEL AUTO'S!

BRENG CULTUUR
EN ONDERWIJS IN
HET GEBIED
DAT GEEFT DE HELE
DAG REURING

REURING

MOOIE PLEK
VOOR MAAT-
SCHAPELLIJKE
FUNCTIES

MAAK EEN AUTOUWY
COMPLEX

AUTOUWY

VOOR DE OVFORENEN
OF VOOR KANTOREN
ZONDER PARKEERPLAATSEN

MOOIE MIX
DUET: WEL PARKEREN
UWV: BEPERKT PARKEREN
HIER: NIET PARKEREN

MOOI

KIES EEN GOEDE ARCHITECT
MAAK ER IETS SPANNENDS
EN MOOIS VAN

ALLES
HANGT MET
ALLES SAMEN

KEUZES HEBBEN
CONSEQUENTIES

DAN MOET HET
LAGER EN DAN
ZIJN HET TE WEINIG
WONINGEN

WONINGEN VOOR
STARTERS

BETAALBAAR

MAAR OOK NIET TE
DICHT BIJ DE
WOONWYK

PLAATS VAN HOOGBOUW

HOOGBOUW TE
DICHT BIJ DE TUNNEL
GEEFT WINDPROBLEEMEN

HOOGTE GROEN?

LEUKE
NIEUWE
FIAT!

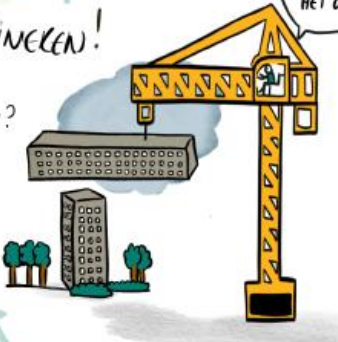
OOK GOED
VOOR DE
BIODIVERSITEIT

WOONTOREN
BESTAAT AL
MET GEINTEGREERD
GROEN

ZO KAN
HET OOK!

GEWOON COMBINEREN!

HOE HOOG WORDT HET?
EERDER GING HET OM
40M NU AL OM 70?

SOCIALE
HUURWONINGEN

HOE HOOG?

EN WAAROM I HEEL HOOG GEBOUW?
KAN OOK EEN REEKS GEBOUWEN
VAN 15 VOORBEELD 4 HOOG ZIJN?

OF GETRAPTE BOUW-
IN HOOGTE OPLOPEND
RICHTING STATION

GESPREKSTAFELS
HERONTWIKKELING
P+R EN VISSERS
TERREIN 10 APRIL 2023

OPENBARE RUIMTE & GROEN

WATER
WADI'S GOED VOOR DE BEESTJES, PLANTEN EN VOOR ONS

EEN FONTEIN MIDDEN OP DE UYFKNOOP

KAN OOK IN OUDE TREINSTELLEN

GROTE MUUR-SCHILDERING

KIOSK-GERUND DOOR BUURTBEWONERS

PRETTIGE OMGEVING

GROEN MET FUNCTIES

EEN VOEDJELBOS

GROEN

INHEEMSE WINTERGROENE BEPLANTING

GEBRUIK VAN ROMAANSE KRUIDEN

BEHOUD BOMEN 1e OUDE HESELAAN

PARKEREN IN EEN BOS
KANTOCH ONDERGRONDS!
DAT IS DUUR
NOU EN?

OVERLAST
BIJ VISSERS & LUVV - NA LAST VAN JUNKS

ZORGEN DAT MENJEN DAAR IETS TE ZOEKEN HEBBEN

EN VAN FIETJEN IN DE HEGGEN

OP ANTICIPEREN IN HET ONTWERP ZORGEN VOOR DOORLOOP

VAN STATION NAAR HEZELPOORT EEN FIJNE ROUTE MET VEILIG GROEN

ROUTES

SPORTROUTE

LANGS WERKATeliers MET MAKERS

GEEF GROENE CORRIDOR OOK EEN SOCIALE FUNCTIE ANDERS IS HET ONVEILIG

BIJ ALLE NIEUWBOWW ZONNEPANELEN GROENE DAKEN OF GEVELTWINEN

WONINGEN DIE OP HET GROEN KIJKEN

BEBOUWING

Ruimte voor GENERATIEWONEN

MET KANTOREN IS ER GEEN SOCIALE CONTROLE

NIET ZOALS BIJ INTERSPORT BIEN

BYDRAGE VOOR JONGEREN MET ALS IN LEAT

VERVUILDE GROND

EERST SANEREN

NIET TE HOOG ANDERS TROOSTELOOS

NIET HOGER DAN PANDEN 1e OUDE HESELAAN

HOOGTE

GESPREKSTAFELS
HERONTWIKKELING
P+R EN VISSERS
TERREIN 10 APRIL 2023

LEEFBAARHEID

ANGST VOOR
MEER SCHADUW,
MEER INKJK,
WAARDEVALING

DIT WORDT
EEN HOTSPOT;
JUIST WAARDE-
STIJGING

WAARDE
VAN ONZE
HUIZEN

NU IS ER
ZWERFUUL
VERLOEDERING
LELJKEID
GEEN UITSTRALING

ER VALT NOG WEL
VEEL TE VERBETEREN

LEEFBAARHEID

CONTROLE
+ HANDHAVING

DAK & THUISLOZEN
BUITEN HET CENTRUM

SOCIALE
CONTROLE

CREATIEVE PRULLEN-
BANKEN ZOALS OP DE
WAAKKADE

CREATIVITEIT

EEN
OPENLUCHT
THEATER

RUIMTE VOOR
SPORT EN
SPEL

SAMEN

RUIMTE VOOR
BUURTINITIATIEVEN

SOCIALE
COHESIE
VAN BELANG

VEEL
**NIEUW
BOUW**

=
VEEL MENSEN
≠
LEEFBAARDER

EN KWALITEIT
IN HET GROEN

MEER GROEN
NODIG

ANGST IS DAT DE
RUST VERDWINT

RISICO VEEL GROEN IS
MEER ONVEILIGHEID

REURING
NODIG VOOR
DE VEILIGHEID

HET IS NU EEN
RUSTIGE WYK TEGEN
HET CENTRUM AAN

RUST **REURING**

ZOEKEN NAAR BALANS

ZEG JIJ MAAR;
IK BEN NOGAL
DOMINANT...

DANK VOOR DE UITNODIGING
EN HOPELIJK NEEMT DE
GEMEENTE DIT ALLEMAAL
TER HARTE...

D. Puntsgewijs overzicht van de inbreng per thematafel

In dit deel van het document zijn alle ideeën, aandachtspunten en oplossingsrichtingen voor dilemma's terug te vinden die wij tot opgehaald hebben tijdens de participatiebijeenkomst. Voor de leesbaarheid van het document is de opbrengst onderverdeeld per thematafel.

In het concept-ambitiedocument kunt u terugzien wat we met de inbrengen hebben gedaan.

Tafel 1: P+R en Parkeren

Onderwerp	Aantal keren genoemd
Inbreng van deelnemers	
Probeer alle bestaande bomen behouden	2
Wat doen jullie met vervuilde grond/bodem schoonmaken	3
Mensen met een auto kunnen in Dukenburg terecht	
Horeca en winkels alleen in het centrum houden (recreatiestrook)	2
Als er veel groen komt, hoe hou je dat veilig?	
Hoe borgen we de privacy van huidige bewoners bij hoogbouw	
'Ik wil het graag nog meemaken' aanwezig van 73 jaar	
Bomenlaan 1e Oude Heselaan behouden	4
Hangplekken vermijden, junks/zwervers	2
Inzetten op sociale veiligheid	
Het is een rustige wijk laten we dat zo houden (weinig bouw erbij), leefbaarheid bestaande bewoners, geen verhoging parkeerdruk	5
Samenhang deze ontwikkeling met 5-knoop, station, tunnelweg, ontsluiting Vissers, afsluiten Krayenhofflaan en met gebiedsvisie	
Integrale visie, niet overal bouw of hoogbouw	
Verlaging verkeersdruk is minder verstedelijking	
Windhinder ook in relatie tot ontwikkeling vm. UWV (vb. Norman Foster Londen)	2
Trillingen moeten wetenschappelijk onderzocht worden	
Parkeren en (Openbaar) Vervoer	
Meer inzet op openbaar vervoer	
Ondergronds parkeren / P+R (onder nieuwbouw of met groene heuvels erop) of ondergronds parkeren onder de tunnel	6
Er moet P+R parkeren blijven voor NS om reizen met de trein te faciliteren	
Ingang P+R zo dicht mogelijk bij station/bij tunnel	
Stadsranden voorzien van transferia dan kan wellicht P+R weg op termijn	
Ov-kaart ook voor parkeren gebruiken/korting geven	
Parkeren in een garage tegen het talud aan	7
P+R voorziening 3/4 verdiepingen en aan laten sluiten op loopbrug Westentree	2

Hoe minder auto's hoe beter (en minder motoren), P+R zo klein mogelijk en autovrij wonen	7
Als woonfunctie Vissers dan minimaal parkeren faciliteren	
Groene Corridor is geen parkeren, parkeren en P+R elders	3
Toegang naar het station: bovenlangs mogelijk?	2
Is er op maaiveld een doorgang naar de centrumzijde?	
Deelauto's stimuleren	4
Bij verkoop/huur melden dat het autoloos is	2
Voetgangers- (en fietsers)tunnel onder tunnelweg naar station	3
Elektrische bussen	
Ontsluiting langs Kauwstraat/Vissers geen goed idee, verkeersontsluiting beperken door zone	2
Park met groene corridor er doorheen	
Vijfknoop aansluiten op Kauwstraat	
Als we willen inzetten op minder parkeer behoevende bewoners, zorg voor studentenwoningen. Die hebben niet (zo vaak) een auto	
Vergroening en inrichting	
Groen en Wonen en Parkeren hoeft elkaar niet te bijten; groen laten doorlopen tussen de parkeerplaatsen	2
Rechte veilige straat met daarnaast kronkelpadjes	2
Park op de plaats van Vissers, spectaculair park met allure	3
Groene wandelzones/routes (langs het spoor met inheems groen) - van Waal tot Heumensoord	4
Vijfknoop is ecologische knoop (water en groen)	
Buurt regentonnen	
Een plein waar je verantwoorde snacks kunt kopen met terras	
Theehuis/restaurant met terras (+ parkeerplaatsen voor het restaurant)	2
Lantaarns	2
Gebruik van regenwater, grondwaterpeil hoog genoeg, waterretentie en koeling	5
Waterpunten	3
Groen en Groene Corridor (zo groot mogelijk, over gehele terrein, voldoende body)	13
Regenboogzebrapad	
Voorbeeld: fontein, kunst, grote muurschildering in kleur, vijver	2
Blote voetenpad	
Gezond en lokaal eten	
Bankjes, ontmoetingsplek voor ouderen	3
Kinderboerderij	
(inheemse) Wintergroene beplanting voor biodiversiteit ook tussen flats	
Beelden in het park	2
Natuur goed inzetten om het gebied leefbaar te houden; groen ingebouwd of op daken, gevels	
Bomen (om windtunnels te beperken), meer bomen	2
Hoge bomen en lage bosschages (zichtlijnen, ruimtegevoel, veiligheid)	

Biodiversiteit, fruitbomen, tropische fruitsoorten	3
Voedselbos/appel-, peren-, notenbomen/kruiden plukken bloemen	2
Sport en speeltuin (sportroute) schommel	2
Gezamenlijke tuin	
Kiosk in corridor, picknickbanken, ateliers	
Verticale bossen in woonflat	
Kippenhotel	
Verlichting in park en toegangswegen, zitplaatsen niet groot genoeg om op te slapen en goed zichtbaar, samenwerken met de buurt om park te onderhouden en te bewaken, BOA's in het park, cameratoezicht, plaats een hek om het park dat gesloten kan worden in de avond, neem kunstwerken op in het park, open zichtlijnen dus geen dichte begroeiing, actieve elementen, natuurlijke elementen, horeca, multifunctioneel, educatieve elementen, sportief, moestuin, hondenpark, buurthuis in park	Via mail
Bouw een P&R garage (zie bijvoorbeeld Zeist, Elst en Tilburg), maar pak deze in met woningen, zoals deels is gebeurd in het hart voor de Waalsprong. Uitstraling P&R garage in Tilburg is een gruwel!	Via enquête

Tafel 2: Bouwvlak en Functies

Onderwerp	Aantal keren genoemd
Inbreng van deelnemers	
Flats alleen met ingebouwde groene balkons/daken - zoals architect Stefano Boeri groen verwerkt in gebouw, duurzaam en groen ook bebouwing kwalitatief wonen in het groen, klimaatbestendig en groen wonen	14
Lage flats met kleine appartementen (jongeren/senioren zorg), balkons (voor veiligheid?)	3
Beperk hoogte, met name op huidig Vissers terrein maximale hoogte (en breedte) van huidig Vissers / max 20 m	6
Vissers hoogbouw woningen, beneden aansluiten aan bestaande bouw	
Hoogbouw oké maar niet zo hoog als Hezeltoren	
Bebouwing verspreiden over locatie in plaats van hoogte in, groter bouwoppervlak zorgt voor minder hoogbouw, woningen in 4 lagen met 4 hoven	2
Nieuwe gebouw voor Vissers moet aansluiten bij open en lage karakter wijk (bouwhoogte laten aansluiten op bestaande woonwijk, zonlicht-privacy)	3
Geen hoogbouw, relatie met leefgenot bewoners (uitzicht, drukte)	3
Eventuele hoogbouw alleen aan Tunnelweg, bij spoor op afstand van bestaande wijk	3
Hoogbouw niet dicht tegen Tunnelweg vanwege windtunneleffect (relatie ontwikkeling vm. UWV)	
Geen woningen tegen spoordijk vanwege trillingen treinverkeer	
Liever woontorens dan massieve laagbouw	
Betaalbare woningen	
Alleen hoogbouw op hoeken van Vissers en Hezelpoort	
Spectaculaire / spannende / mooie architectuur	2

Gebouwen met glas, hout, groen en steen	
Houtbouw (b.v. bij station Zaandam)	
Circulair bouwen	2
Kleinere flats / studentenwoningen (voor mensen zonder auto) past bij dichte verstedelijking	6
Atelierwoningen of wonen combi met ambachtswerk	
Lift vanaf boven overgang tot beneden de P+R kelder	
Beperk hoogbouw en concentreer op leefbaarheid en groen	
Cultuur en/of onderwijs toevoegen (juist in park, hele dag roering)	2
Sfeer creëren	
Gezelliger winkels of verkoop kiosken	
Meer ruimte (plint) voor horeca/sport/cultuur/gezondheid/school creëren, sociale ontmoetingsfunctie	3
(binnen)Sport, Lindenberg, scholen, wonen voor OV-forensen	2
Lindenberg prima met horeca (terras)	
Wonen juist langs spoor groen meer bij/voor en naast Vissers Meubelen	2
1900 stijl architectuur om het niet te modern te laten lijken	
Kantoorfunctie sluit niet aan bij bestemming woonwijk	
Koopappartementen, medisch centrum combi met lichte zorg appartementen, rond gebouwencomplex groen park	
Horeca	
Nadruk/focus op wonen, om leefbaarheid te vergroten, geen horeca	2
Open ruimtelijke indeling, aandacht voor zichtlijnen bestaande woningen op station, niet dicht bebouwen (onderbroken)	3
Nachtvisie	
Op straatniveau winkels	
Behoud huisje naast Vissers meubelen en ombouwen tot theehuis/restaurant in het park	
Op P+R alleen lagere bebouwing	
Combi alleenstaanden studenten/jongeren en ouderen evt. met zorgtaak	3
Gemengde leeftijden en welstand bewoners	
Groen veld aan de eerste oude Heselaan voor de hoogbouw	
Genoeg ruimte tussen woningen eerste oude Heselaan begin Sperwerstraat en hoogbouw	
Kleinschalige bedrijfjes	
Ecodorp woongemeenschap intensieve vorm	
Hoogbouw mag!	
Aanpassen vm. UWV gebouw aan windhinder	
Naam architect: Liesbeth van de Pol voor de bouw/uitdagende architectuur met (inter)nationale faam	
Treinen onzichtbaar maken achter een dichte heg	

<p>Maak een bebouwingswand tussen de voetgangers verbinding over de tunnel (met een directe toegang tot de woningen vanaf deze verbinding) en het driehoekig pleintje Eerste Oude Heselaan van in principe circa 5 bouwlagen, Zorg voor een gepercoleerde gevelinvulling van de wand langs de Tunnelweg , in contrast met die aan de overzijde die eenvormig is ingevuld en aansluitend op de perceelring van de wand langs het pleintje Eerste Oude Heselaan.</p> <p>Bebouwingshoogte van 18 -22 bouwlagen (70 meter) direct achter de bebouwingsstrook langs de Tunnelweg, nabij de tunnel, tennisten van het spoor. Die moet een visuele beëindiging zijn, noordelijk van het plein voor de westentree. Voorkom dat de plein ruimte voor de Westentree te zeer 'wegloopt' richting Hezeltoren. Beperk de bebouwingshoogte langs de eerste Oude Heselaan tot circa 4 bouwlagen in aansluiting op de bestaande bebouwing.</p>	Via enquête
--	-------------

Tafel 3: Groen en Openbare Ruimte

Onderwerp	Aantal keren genoemd
<i>Inbreng van deelnemers</i>	
Doorgaand verkeer Eerste Oude Heselaan	2
Hoogte van de nieuwbouw	2
Hittestress	3
Wateroverlast	3
Verlies biodiversiteit	2
Geluidsoverlast	
Windmanagement	2
Grondwaterstand in gebied beperkt wortelen bomen	
<i>Invulling locatie</i>	
Waterelementen	2
Groene daken	4
Wadi's	3
Verticale tuinen/groene gevels	3
Wateropslag ondergronds	2
Zonnedaken	2
Straatverlichting op zonne-energie	
Zonnepanelen in dak integreren	
Deelauto's stimuleren	5
Groen tegen hitte	
Groen tegen geluidsoverlast	2
Bouwen met hout i.p.v. met beton	
Half verharding tegen wateroverlast	
Extensief/ecologisch maaibeheer	2
Groene corridor doortrekken over Tunnelweg	4
Groene corridor vogelvriendelijk	
Funciemenging en ontmoeten in groene corridor	2
Ondergronds parkeren	4
Groen i.c.m. cultureel erfgoed (romeinse planten en kruiden)	2

Verlichting als middel tegen onveiligheid	
Dijkwoningen op spoortalud	
Vlindertuin	
Sociale controle tegen overlast in groen	4
Parkeren en groen combineren	3
Betaald parkeren invoeren	
Nieuwbouw beide kanten Tunnelweg laten aansluiten (visueel)	2
Klimaatbestendig groen (bestand tegen hitte of wateroverschot)	1
Bewoners helpen mee met groenbeheer	2
Groenbeheer gecentraliseerd	1
Voorzieningen in groene corridor (kiosk in oude treinstellen als voorbeeld)	4
Sport- en/of kunstroute in het nieuwe park	4
Geschiedenis actief beleven	2
Bomen adopteren door buurtbewoners	
Romeinse bloemen en kruidenroute in de groene corridor en in de binnenstad Vissers Meubelen terrein. Wij zijn ook uitgekozen bij Hartje Nijmegen, gemeente Nijmegen. Het verhaal van gebruik van de planten door de Romeinen die destijds zijn gebruikt.	
Reactie per mail: meer inheemse bomen en struiken en een beekje langs het spoor graven. Functionele bomen en struiken met eetbare bessen voor als je het station uit komt lopen. Als onderdeel van Groene Corridor. Bevordert biodiversiteit en lokale klimaat. Zoveel mogelijk behoud bestaande bomen; behoud weegt zwaarder dan vernieuwing. Voor wat betreft P+R: minder ruimte voor de privéauto en meer voor deelvervoer. Bestrating aanleggen waarbij het water de bodem in kan en waartussen planten kunnen groeien	Via mail
Een wezenlijk dilemma is of de bodemverontreiniging moet worden gesaneerd, of dat (gedeeltelijk) wordt volstaan met het aanbrengen van een leeflaag, waardoor deze verontreiniging eeuwenlang aanwezig blijft	Via enquête
<i>Buiten de orde van deze gebiedsontwikkeling</i>	
Zorgvoorziening want veel bezoek door nabij station	
Zorgen om extra fijnstof door extra spoor	
Voldoende horeca aanwezig	
Toekomstbestendige woningen (aanleun), en generatiewoningen (menging)	4
Atelierwoningen, boven wonen beneden atelier	
Junks opvangen buiten de grote steden	
Nieuwe bewoners screenen op bereidwilligheid deelauto's en groenonderhoud	
Klimop tegen kale muren voorkomt graffiti	
Pomphuisje moet blijven	
Vrije keuze voor wonen en werken	
Afgelopen winter veel minder vogels in de tuin	
Laat bewoners vrij balkons aanbouwen	

Tafel 4: Leefbaarheid

Onderwerp	Aantal keren genoemd
Inbreng van deelnemers	
Verloedering (nu ook al)	2
Hoogbouw geeft schaduw en inkijk	
Hoogbouw past niet bij de maat van de wijk	4
Vrij zicht op spoorheuvel verdwijnt	
Geen hondenuitlaatplaats of uitlaatservice	
Hoogbouw zorgt voor een 2e Dukenburg	2
Geen woningen toevoegen, meer mensen = minder leefbaarheid	
Rust verdwijnt met ontwikkeling, nu een rustige wijk	2
Hinderlijk "vrij"-lichtbord P+R	
Overlast deelfietsen en -scooters	2
Verkeersoverlast door ontwikkelingen Hezelpoort	
Veel last van plak door luizen uit bomen 1e oude Heselaan	
Vergroening en inrichting	
Vergroening	7
Gezamenlijke tuin	2
Dierenhuizen, vleermuizenhotel, insectenhuisen, bijenkorven	
Bijzondere planten en bloemen	2
Groen tegen geluidsoverlast spoor	
Groen in het heel gebied, niet alleen langs spoor	2
Huidige bomen aan de straat laten staan	2
Groene Corridor	7
Aantrekkelijke uitstraling	2
Voldoende lantaarns, verlichting	5
Meer groen = meer leefbaarheid, maar ook niet teveel mensen trekken	
Houd Stichting Dagloon in ere	
Actiever en flexibeler afval opruimen	
Beeldenpark	2
Betekenisvolle plekken toevoegen	2
Kunstzinnige prullenbakken	
Plek voor ontmoeten, bankje	4
Natuurlijke route (qua gevoel en toegankelijkheid) van station-Handelskade-Nyma	
Hondenuitlaatveldje	
Diervriendelijke verlichting (Groen/zacht licht)	2
Lichtgevend fiets/wandelpad	2
Liever geen parkeerplek P&R meer, of ondergronds	

Invulling locatie	
Reuring door cursisten, voorstellingen, debatten, congres (Lindenberg)	
Reuring aan de straat	
Activiteiten, vooral 's avonds	
Horeca, terrasjes	
Sociale controle	3
Vaste overkapping voor toneel, dans, opera (à la podium a/d Waal	
Alleen hoogbouw bij Tunnelweg	
Niet hoger bouwen dan huidige Vissers	6
Parkeergarage in gebouw, niet op maaiveld	
Veilige plek voor jongeren	2
Afspraken met jongeren over geluidsoverlast	
Gelegenheid voor verbinding	2
Betrek bewoners	2

E. Wat vonden aanwezigen van de avond?

Een aantal dagen na de startbijeenkomst is een korte enquête uitgegaan naar de aanwezigen met een aantal vragen over de bijeenkomst. Er zijn 9 formulieren teruggekomen. De strekking van de antwoorden treft u in het blauw hieronder aan.

1. Was de informatie die u heeft gekregen in de presentatie duidelijk?

Ja, vooral door de ondersteunende beelden. Dat gaf snel inzicht en prikkelde het stellen van vragen. Duidelijk werd dat het niet alleen ging om grond van de gemeente Nijmegen. Een enkeling schreef dat hij/zij het prettiger had gevonden als de presentatie vooraf was gedeeld.

2. Bent u bij de gesprekstafels voldoende in de gelegenheid gesteld om suggesties en oplossingsrichtingen aan te geven?

Er was alle ruimte om inbreng te geven binnen de kaders, hoewel bij sommige tafels verschillende deelnemers de voortgang domineerden. Er ontbrak her en der wat structuur in het gesprek aan tafel. Ondanks dat werden er mooie gesprekken gevoerd en de post-it's werkten goed. Een paar bewoners vond het jammer dat er al een aantal uitgangspunten vaststonden.

3. Vond u de opzet van de avond goed?

Door de opzet van de gesprekstafels ontmoet je ook je medeburgers en kom je te weten waar ieders ideeën en behoeften liggen. Het uit elkaar trekken van de onderwerpen is lastig, omdat het allemaal samenhangt, waardoor veel suggesties dubbelop lijken. Vooraf hadden de kaders nog duidelijker mogen zijn; niet alle wensen kunnen terugkomen in een ambitiedocument. Prima qua tijd en lengte en afwisseling. Een korte plenaire terugkoppeling van de tafels had voor de avond een wat meer afgerond geheel kunnen geven.

4. Wat vond u goed gaan en wat zou u graag bij een volgende bijeenkomst terugzien?

Goed: de inleiding met de toelichting. Beter: bij de tafels iedereen een zitplaats, zodat de inbreng gelijkwaardig is en door eenieder en, indien daar behoefte aan is, toegelicht kan worden. Fijne ruimte in het restaurant. Overzichtelijk ingericht voor de presentatietafels. Deelnemers konden voldoende aan het woord komen. Waarop kan participatie invloed hebben en waarop niet?

Vond het mooi om te zien dat mensen die elkaar – meestal – niet kennen met elkaar aan de praat gaan, dus compliment aan het programma en de uitvoerders. Minpuntje: bij Ronde 2 zat ik in een grotere groep, dat werd wat chaotisch. Maar er zaten dan ook wel een paar dominanten mensen bij! Wat ik het allerliefst zou zien, is dat de gemeente en projectontwikkelaars daadwerkelijk naar de bewoners luisteren. Ook stadsmensen verdienen een groene omgeving. Er was een groot verschil qua begeleiding/sturing tussen sommige tafels. Ik zou bij een volgende informatieavond graag terugzien hoe de mening van de wijkbewoners terugkomt in de plannen.

5. Heeft u nog opmerkingen of aanvullingen n.a.v. deze enquête?

Een tip voorafgaand aan de gespreksrondes: er waren geen of onvoldoende stoelen geplaatst. Men kon zelf een stoel pakken indien nodig, maar toch. Ik vond het fijn dat ik geweest ben, vooral om wijkgenoten te ontmoeten en meerdere kanten en behoeften te horen. Al blijft een stemmetje af en toe zeggen, dat het toch geen zin heeft, dat alles al beslist is. GROEN en Biodiversiteit blijven voor mij (en gelukkig ook voor vele anderen) belangrijke thema's die meegenomen dienen te worden in de uitvoering van de aanstaande veranderingen.

F. Hoe gaan we verder?

In oktober 2023 wordt er weer een bijeenkomst georganiseerd voor belanghebbenden om het concept-ambitiedocument te presenteren. Tijdens deze inloopbijeenkomst leggen we uit wat er met uw inbreng is gebeurd. Ter plekke kunnen aanwezigen reageren op het concept-ambitiedocument. Ook geven we mensen die niet op de avond kunnen komen, de gelegenheid om online aan te sluiten en per mail te reageren op de plannen.

Vragen?

Heeft u vragen of behoefte aan een gesprek over dit project? Stuur dan een e-mail naar stationsgebied@nijmegen.nl. Kijk voor informatie over de ontwikkelingen in het stationsgebied op www.nijmegen.nl/stationsgebied.